

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Μητροπόλεως 12-14, 10563, Αθήνα. Τηλ.: 210 5202250-60-70, Fax: 2105229167, e-mail: oeo@oeo-e.gr

*

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

*

Ιανουάριος 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A.	ΓΕΝΙΚΑ	3
B.	ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΣΧΥΟΝΤΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	4
Γ.	ΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΜΑΣ.....	6
Δ.	ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	7
E.	ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ.....	10
ΣΤ.	ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	14
Z.	ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	15
Η.	ΦΟΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ.....	16
Θ.	ΦΟΡΟΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (ΦΑΠ) ΚΑΙ ΦΟΡΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (ΦΜΑ).....	17
I.	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ, ΕΙΔΙΚΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΕΣ, ΦΟΡΟΑΠΑΛΛΑΓΕΣ.....	18
ΙΑ.	Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	19
ΙΒ.	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ.....	22
ΙΓ.	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ.....	23

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

A. ΓΕΝΙΚΑ

Από τις αρχές της δεκαετίας του '80, η μια μετά την άλλη οι περισσότερες Χώρες του Ο.Ο.Σ.Α αλλά και αρκετές αναπτυσσόμενες Χώρες προχώρησαν σε σημαντικές μεταρρυθμίσεις των φορολογικών τους συστημάτων.

Σήμερα, αρκετά χρόνια μετά την ένταξη της χώρας μας στο Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα και την υιοθέτηση του Ευρώ ως ενιαίου νομίσματος, η οικονομία της Χώρας μας βρίσκεται εκτεθειμένη στους κινδύνους της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης. Πιστεύουμε ότι είναι πλέον πρόσφορος ο χρόνος για τη συνολική δομική αλλαγή του φορολογικού μας συστήματος, η οποία θα πρέπει να κινηθεί πλέον έξω από τη λογική αποσπασματικών βελτιώσεων του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, έτσι ώστε το φορολογικό σύστημα να καταστεί βασικός μηχανισμός ανάπτυξης και αναδιανομής του εισοδήματος και παράγοντας ανάπτυξης. Οι συνεχείς προσθήκες και τροποποιήσεις τα τελευταία 20 χρόνια ομολογούν από μόνες τους την ανάγκη μιας ριζικής δημοκρατικής φορολογικής μεταρρύθμισης.

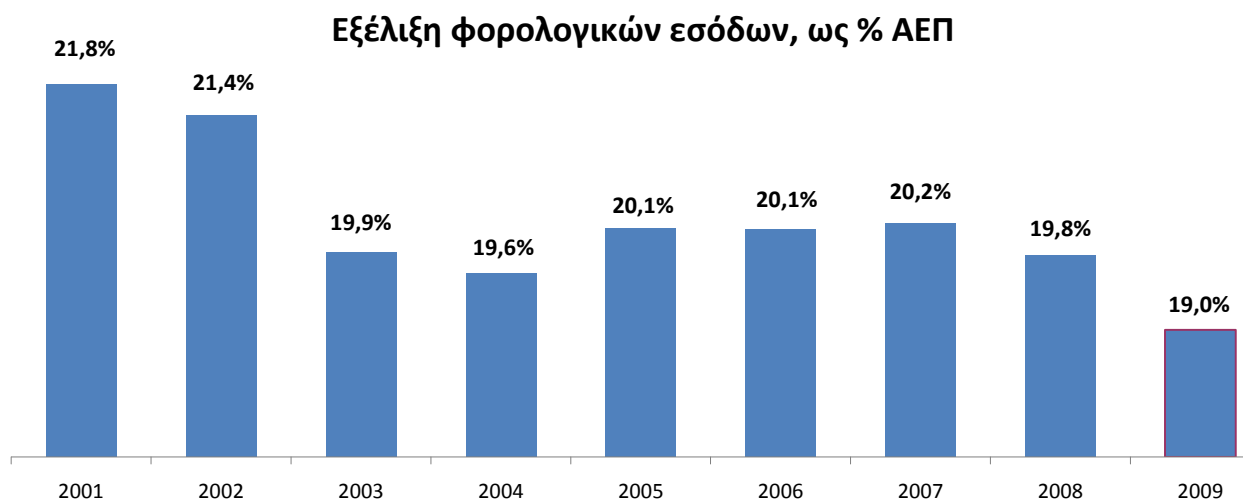
Στη χώρα μας ο κορμός του φορολογικού συστήματος ισχύει από το 1955. Οι όποιες παρεμβάσεις έγιναν την τελευταία τριακονταετία από το 1974, κάτω από το βάρος έντονων δημοσιονομικών προβλημάτων, όπως και οι τελευταίες μεταρρυθμίσεις, επέτειναν την πολυπλοκότητα του φορολογικού συστήματος και την αύξηση της φοροδιαφυγής. Η αύξηση της φοροδιαφυγής δημιούργησε με την σειρά της μείωση της αναμενόμενης είσπραξης και κενό στον προϋπολογισμό.

Δημιουργείται λοιπόν ένας φαύλος κύκλος, όπου η επιβολή νέων φόρων δημιουργεί αύξηση της φοροδιαφυγής και η αύξηση της τελευταίας οδηγεί στην αύξηση του κενού στον προϋπολογισμό και στην επιβολή νέων φόρων.

Η ανάγκη για την αναμόρφωση του φορολογικού μας συστήματος, πηγάζει από το γεγονός ότι το ισχύον φορολογικό σύστημα έχει γίνει **πολύπλοκο**, με μεγάλο κόστος διαχείρισης, είναι **άδικο** στην κατανομή των φορολογικών βαρών, **δημοσιονομικά αναποτελεσματικό**, αδυνατεί να εξαλείψει το έλλειμμα και να μειώσει δραστικά το ενοποιημένο χρέος της Γενικής Κυβέρνησης, νοσεί από εκτεταμένη φοροδιαφυγή, καρκινοβατεί στην είσπραξη βεβαιωμένων χρεών και γενικά δεν ανταποκρίνεται στις σημερινές και μελλοντικές ανάγκες της Οικονομίας και του Έλληνα πολίτη.

B. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΣΧΥΟΝΤΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

1. Ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα του φορολογικού μας συστήματος, είναι ότι το **ποσοστό των φορολογικών εσόδων** ως προς το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ) στην Ελλάδα, είναι σταθερά τα τελευταία χρόνια αρκετά χαμηλότερο από το αντίστοιχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον όπως φαίνεται και στο διάγραμμα που ακολουθεί τα φορολογικά έσοδα ως ποσοστό του ΑΕΠ μειώνονται χρόνο με τον χρόνο.

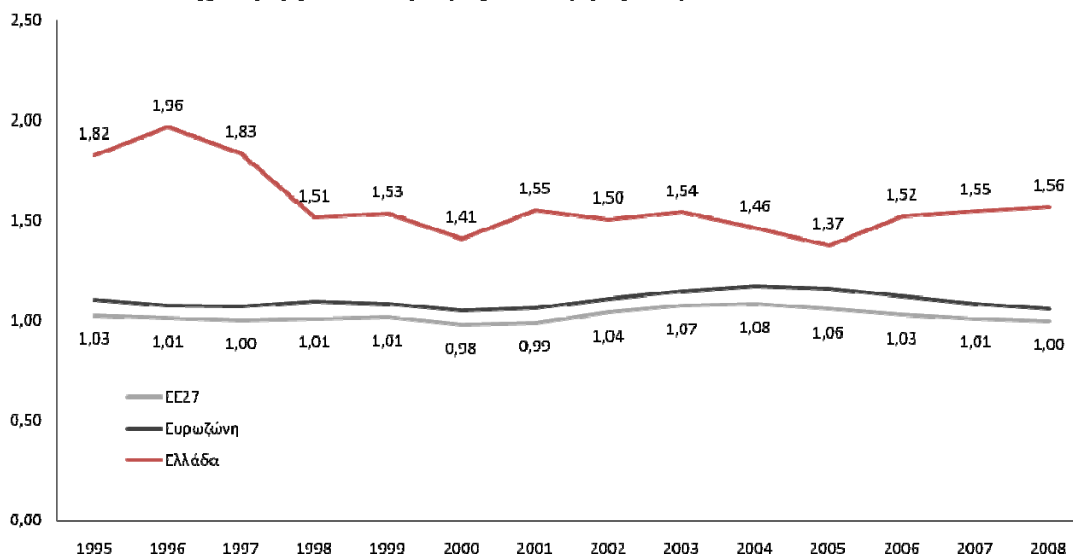
Πηγή: Eurostat, AMECO. 2009, με βάση εκτιμήσεις πραγματοποιήσεων.

2. Το σύνολο των εσόδων από την άμεση φορολογία στην Ελλάδα είναι σταθερά τα τελευταία 15 και πλέον χρόνια, πολύ χαμηλότερο από τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε. Ενδεικτικά το 2008 τα έσοδα από την άμεση φορολογία ως ποσοστό του ΑΕΠ στην Ελλάδα ήταν 7,7% έναντι 13,1% κατά μέσο όρο στην Ε.Ε. των «27», ήταν δηλαδή περίπου στο μισό.

Η σχέση των έμμεσων – άμεσων φόρων σκαρφαλώνει το 2008 στο 1,56 (δηλαδή, για κάθε 1 ευρώ άμεσων φόρων οι Έλληνες πληρώνουν 1,56 ευρώ σε έμμεσους φόρους), από 1,41 που ήταν το 2000.

3. Οι φόροι για τα εισοδήματα του 2008 από μισθούς και συντάξεις αντιστοιχούν στο 47,5% της συνολικής φορολογίας των φυσικών και νομικών προσώπων. Στις επιχειρήσεις αντιστοιχεί το 35% της συνολικής φορολογίας και το υπόλοιπο 17,5% αφορά τους λοιπούς φορολογούμενους (ελεύθερους επαγγελματίες, επιτηδευματίες κλπ). Το 2004 οι μισθωτοί και συνταξιούχοι πλήρωσαν το 44,5% της συνολικής φορολογίας ενώ οι επιχειρήσεις κατέβαλαν το 42,2%. **Προκύπτει έτσι αβίαστα το συμπέρασμα ότι το μεγαλύτερο μέρος των φόρων το πληρώνουν οι μισθωτοί και συνταξιούχοι.**

Σχέση έμμεσων προς άμεσους φόρους σε Ελλάδα και ΕΕ

Πηγή: Eurostat, AMECO.

4. Το υψηλό δημοσιονομικό και κοινωνικό κόστος της φορολογίας, καθώς επίσης και οι έντονες στρεβλώσεις της οικονομίας που προκαλεί το φορολογικό σύστημα, επηρεάζουν αρνητικά την ανταγωνιστικότητα αυτής.

5. Το υπάρχον φορολογικό σύστημα είναι εξαιρετικά **πολύπλοκο** και απαιτούνται ριζικές επεμβάσεις για την απλοποίησή του. Η πολυπλοκότητα του όλου συστήματος οφείλεται στο μεγάλο αριθμό φόρων, στη διατύπωση των φορολογικών νόμων, καθώς επίσης και στις πολύπλοκες διαδικασίες εφαρμογής του στη πράξη. Χρειαζόμαστε ένα νέο φορολογικό σύστημα απλό, κατανοητό, σταθερό, εύκολα εφαρμόσιμο και με ελάχιστο διαχειριστικό κόστος.

6. Μολονότι οι φορολογικές υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών έχουν βελτιωθεί σημαντικά, τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά, δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν σε ικανοποιητικό επίπεδο τη **φοροδιαφυγή και την παραοικονομία**, αφού εξακολουθούν να ταλανίζονται από κομματικές παρεμβάσεις, αναξιοκρατία, μεγάλα οργανικά κενά και φαινόμενα διαφθοράς στον φορολογικό μηχανισμό.

7. Η εκτεταμένη **φοροδιαφυγή** και η **παραοικονομία** παρά τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί αποτελούν τη μεγαλύτερη παθογένεια του φορολογικού μας συστήματος.

Είναι γεγονός ότι, είτε λόγω μιας γενικότερης αμφισβήτησης είτε από παθογένειες του ίδιου του συστήματος, έχει κλονισθεί η πεποίθηση των πολιτών ότι το φορολογικό σύστημα είναι δίκαιο και αξιόπιστο. Για να συμμορφωθεί ένας πολίτης με τους φορολογικούς νόμους θα πρέπει πρώτα να έχει την πεποίθηση ότι οι φορολογικοί νόμοι είναι δίκαιοι και λογικοί.

Γ. ΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΜΑΣ

- 1.** Η δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών σύμφωνα με την πραγματική φοροδοτική ικανότητα του πολίτη.
- 2.** Η αύξηση των Εσόδων του Δημοσίου.
- 3.** Η λειτουργία της φορολογικής διοίκησης, με ολοκληρωμένο και μακρόπνοο σχεδιασμό, που να εντάσσεται στον γενικότερο σχεδιασμό του φορολογικού θεσμικού πλαισίου. Πρώτα πρέπει να αποσαφηνιστεί τι φορολογικό σύστημα θέλουμε και μετά να αποφασιστεί η μορφή της οργάνωσης των υπηρεσιών που θα το υλοποιήσουν.
- 4.** Η αναβάθμιση της διαδικασίας κατάρτισης, συζήτησης, ψήφισης και ελέγχου υλοποίησης του προϋπολογισμού. Εδώ πρέπει να επισημάνουμε την ανάγκη αναζήτησης παρεμβάσεων, στις αναδυόμενες νέες φορολογικές μεταρρυθμίσεις, της ευρωπαϊκής αγοράς και των επιβαλλόμενων πρωτοβουλιών προώθησης και προσαρμογής μιας κοινωνικά αποδεκτής κοινής ευρωπαϊκής φορολογικής πολιτικής ικανής να αντιμετωπίσει το σοβαρό πρόβλημα του φορολογικού ανταγωνισμού, του αποτελεσματικού ελέγχου και της φορολόγησης των υπεράκτιων εταιρειών καθώς και τη διάλυση των φορολογικών παραδείσων που ανθούν και στην Ε.Ε.
- 5.** Ένα φορολογικό σύστημα με αναπτυξιακό προσανατολισμό. Το Φορολογικό Σύστημα, δεν είναι από μόνο του μοχλός ανάπτυξης. Ο κύριος λόγος ύπαρξής του είναι η εξεύρεση πόρων για την άσκηση Δημοσιονομικής Πολιτικής. Μέσω όμως, του αναδιανεμητικού του ρόλου μπορεί να υποβοηθήσει το κύριο μηχανισμό που προσανατολίζει τις προτεραιότητες και τον χαρακτήρα της ανάπτυξης. Δεν πρέπει να δημιουργεί εμπόδια στην οικονομική δραστηριότητα, αλλά να ενισχύει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που τεκμηριωμένα προωθούν την παραγωγική ανάπτυξη της χώρας, τον σεβασμό και την προστασία του περιβάλλοντος.
- 6.** Διεύρυνση της Φορολογικής Βάσης από πηγές που φοροδιαφεύγουν. Πέραν των όσων αναφέρθηκαν παραπάνω, είναι προαπαιτούμενο η λογιστική αποτύπωση κάθε οικονομικής δραστηριότητας, με βάση τους γενικά παραδεκτούς κανόνες της λογιστικής τυποποίησης, ώστε να υπάρχει ενιαία και αντικειμενική (και δυνάμενη να διασταυρωθεί) μέθοδος προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης. Αυτό να ισχύσει για όλα τα επαγγέλματα και όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας.

4. ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ

Το φορολογικό σύστημα πρέπει να προωθεί την αποτελεσματική αναδιανομή των οικονομικών πόρων της οικονομίας, να ελαχιστοποιεί τις στρεβλώσεις και να μεγιστοποιεί την αύξηση του εθνικού προϊόντος και της κοινωνικής ευημερίας. Στο νέο πεδίο χρειάζεται να προβλεφθούν κίνητρα για την τόνωση της απασχόλησης, των επενδύσεων και της «πράσινης» ανάπτυξης.

2. ΑΠΛΟ

Το φορολογικό σύστημα πρέπει να διακρίνεται για τη διοικητική του απλότητα, έτσι ώστε να είναι εύκολα κατανοητό χωρίς δαιδαλώδεις και περιπλοισιολογικές αναφορές, να έχει σαφήνεια και να περιορίζει στο ελάχιστο το γραφειοκρατικό κόστος εξυπηρέτησής του, ώστε η διαχείρισή του να κοστίζει λιγότερο τόσο στο κράτος όσο και στις οικονομικές μονάδες και στους φορολογούμενους πολίτες.

Κύριες κατευθύνσεις για την επίτευξη των παραπάνω στόχων αποτελούν:

- Η κατάργηση όλων των παλαιότερων διατάξεων και η δημιουργία νέου απλοποιημένου νομικού πλαισίου.
- Η δραστική μείωση των απαιτούμενων πιστοποιητικών και δικαιολογητικών. Η συλλογή τους από φορείς του Δημοσίου, από τις Δ.Ο.Υ. και όχι από τον φορολογούμενο, με ανάλογη υποδομή σε βάσεις δεδομένων.
- Ο περιορισμός στο ελάχιστο των απαιτούμενων διαδικασιών.
- Η αξιοποίηση των πληροφοριακών υποδομών και δυνατοτήτων με σκοπό την ταχύτερη εξυπηρέτηση, τη μείωση των διακινούμενων εγγράφων και δικαιολογητικών. Ένα καινούριο σχεδιασμό ώστε οι Δ.Ο.Υ. να λειτουργούν **χωρίς τη φυσική παρουσία** φορολογούμενων-λογιστών, με χρήση του διαδικτύου, τηλεφωνικών κέντρων.
- Η ύπαρξη εύελκτου ελεγκτικού μηχανισμού από ανάλογα αμειβόμενο προσωπικό, αξιοκρατικά επιλεγμένο.
- Η κατάλληλη εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού του ελεγκτικού μηχανισμού έτσι ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόζει και να χρησιμοποιεί τα πληροφοριακά συστήματα και την νέα τεχνολογία.

- Η αναδιανομή και καταγραφή του ρόλου, των αρμοδιοτήτων και των ευθυνών όλων των εμπλεκομένων μερών στον φορολογικό έλεγχο (ελεγκτή, επιχειρηματία, λογιστή κ.τ.λ.).
- Η πληροφόρηση του Έλληνα πολίτη φορολογούμενου έτσι ώστε να γνωρίζει με σαφήνεια τους κανόνες και να μην είναι θύμα των ερμηνειών των ειδικών και των υπηρεσιών. Οι φορολογικοί νόμοι δεν μπορεί να ερμηνεύονται και έτσι και αλλιώς. Γι' αυτό προτείνουμε την κατάργηση της «βιομηχανίας» των εγκυκλίων (ΠΟΛ κλπ.) και την ανάρτηση όλων των «διοικητικών λύσεων» στο διαδίκτυο.

3. **ΣΤΑΘΕΡΟ**

Το φορολογικό σύστημα πρέπει να είναι σταθερό, να σταματήσει η μέχρι σήμερα στρεβλή αντίληψη της αλλαγής του 2-3 φορές το χρόνο (και με τροπολογίες σε «άσχετα» νομοσχέδια υπό το βάρος δημοσιονομικών απαιτήσεων). Γι' αυτό προτείνουμε **ένα** φορολογικό Ν/Σ ανά έτος, το οποίο θα είναι αποτέλεσμα ουσιαστικού κοινωνικού διαλόγου και **θα κατατίθεται μαζί με τον προϋπολογισμό**. Ο πολίτης πρέπει να αποκτήσει αυτό που ευρέως ονομάζεται **φορολογική συνείδηση, από τα μαθητικά του ακόμα χρόνια**, με την προϋπόθεση βέβαια να νοιώθει ότι το φορολογικό σύστημα είναι δίκαιο και δεν επιβραβεύει την ασυδοσία των φοροφυγάδων απογοητεύοντας τους συνεπείς φορολογούμενους με «ρυθμίσεις εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων» και «ρυθμίσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών». Γι' αυτό προτείνουμε την εισαγωγή σχετικών δράσεων, σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.

Για την Σταθερότητα του συστήματος προτείνουμε:

- Θεσμοθετημένη, υπό τον έλεγχο της Βουλής, διαδικασία αναγκαίων μεταβολών.
- Μακροχρόνια ισχύς και σταθερότητα διατάξεων.
- Ενσωμάτωση αυτοματοποιημένων διαδικασιών καθορισμού ποσοτικών παραμέτρων π.χ. αφορολόγητα, κλίμακα, συντελεστές κλπ
- Αποφυγή αιφνιδιαστικών αλλαγών που μεταβάλλουν τη συμπεριφορά των φορολογούμενων.
- Ανεξάρτητη Εθνική Επιτροπή για το Φορολογικό Σύστημα. Προτείνουμε την σύσταση και λειτουργία Εθνικής Επιτροπής για το Φορολογικό Σύστημα. Η επιτροπή αυτή θα έχει θεσμοθετημένο και μόνιμο χαρακτήρα κοινωνικού διαλόγου, ανάλυσης, τεκμηρίωσης και εξειδίκευσης για θέματα που αφορούν το φορολογικό σύστημα. Θα συμμετέχουν σε αυτήν, εκπρόσωποι των κοινωνικών οργανώσεων, των επαγγελματικών και επιχειρησιακών φορέων, κοινωνικές και πολιτικές οργανώσεις, εκπρόσωποι του κράτους, ώστε από την ίδια την σύνθεσή της, να αποκλείεται η χειραγώγησή της από την εκάστοτε κυβέρνηση. Με επιστημονική στήριξη, με διαφανή λειτουργία και κυρίως με δέσμευση όσων συμμετέχουν, μπορεί να εξελιχθεί

σε αξιόπιστο και ουσιαστικό φορέα διαλόγου και γνωμοδοτικών αποφάσεων αποδεκτών από όλες τις κοινωνικές κατηγορίες και στρώματα.

Άμεσα η επιτροπή αυτή πρέπει να εξετάσει:

- Την τρέχουσα κατάσταση και την πρόταση για μια ριζική μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος.
- Την αντιμετώπιση των δημοσιονομικών θεμάτων που σχετίζονται άμεσα με το φορολογικό σύστημα.
- Την φορολογική εναρμόνιση και το έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον της ενιαίας εσωτερικής αγοράς της Ε.Ε.
- Την σύνδεση της φορολογίας με την απασχόληση.
- Τους φόρους περιβάλλοντος

Σε μονιμότερη βάση, η επιτροπή θα αναλάβει και τον απαιτούμενο διάλογο, σχετικά με τον ετήσιο προϋπολογισμό, τις σχετικές φορολογικές ρυθμίσεις του και την έρευνα των φορολογικών προσαρμογών που απαιτεί η κάθε χρονική περίσταση.

4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟ

Το φορολογικό σύστημα πρέπει να διακρίνεται για το δίκαιο χαρακτήρα του στην κατανομή των φορολογικών βαρών, έτσι ώστε άτομα με την ίδια φοροδοτική ικανότητα να έχουν την ίδια φορολογική επιβάρυνση. Επιβάλλεται να ληφθούν υπόψη συγκεκριμένα κοινωνικά κριτήρια χωρίς όμως να επηρεάζεται η βασική κατεύθυνση της φορολογίας.

Για τον σκοπό αυτό επιβάλλεται:

4.1. Να προστατευτούν τα χαμηλά εισοδήματα και να θεσπισθεί το ελάχιστο όριο ανεκτής διαβίωσης τετραμελούς οικογένειας όπως ανακοινώνεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

4.2. Να επανεξεταστούν από μηδενική βάση όλες οι απαλλαγές, εκπτώσεις, μειώσεις των Φυσικών και Νομικών Προσώπων.

4.3. Να φορολογείται κάθε αύξηση ή παραγωγή πλούτου, μηδενός εξαιρουμένου.

4.4. Να βελτιωθεί η σχέση άμεσων – έμμεσων φόρων είτε με την μείωση των έμμεσων φόρων που είναι και οι πλέον άδικοι, είτε με την κατάργηση φόρων που δεν συμβαδίζουν με τις σημερινές οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες, και προκαλούν υψηλό φορολογικό βάρος.

4.5. Να επανεξεταστούν τα τεκμήρια δαπανών και διαβίωσης ώστε πράγματι αυτά να λειτουργήσουν ως κριτήρια αποδείξεως αδήλωτου εισοδήματος, εκείνων που διάγουν πολυτελή και πολυδάπανο βίο.

4.6. Να μεγιστοποιηθεί ο βαθμός ένταξης της παραοικονομίας στη νόμιμη οικονομία, καθόσον τόσο η φοροδιαφυγή όσο και η παραοικονομία επιτείνουν και ανατροφοδοτούν την άνιση κατανομή των φορολογικών βαρών

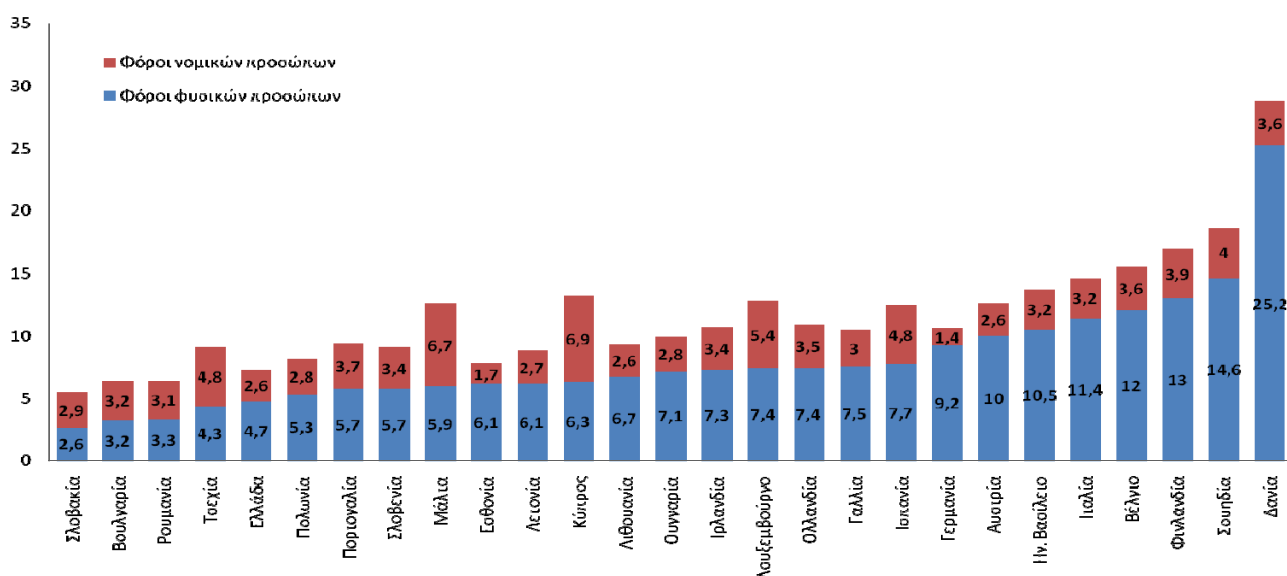
4.7. Να αξιοποιηθούν όλες οι δυνατότητες των ελεγκτικών μηχανισμών για την πάταξη της φοροδιαφυγής.

4.8. Να αποφεύγονται οι αιφνιδιαστικές αλλαγές που μεταβάλλουν τη συμπεριφορά ατόμων και επιχειρήσεων και να ενισχύεται το αίσθημα κάθε πολίτη ότι καταβάλλει δίκαια το φόρο.

E. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Οι πολιτικές που εφαρμόστηκαν και εφαρμόζονται στη χώρα μας έχουν οδηγήσει σε υπερφορολόγηση των εισοδημάτων από μισθούς και συντάξεις. Σε περιόδους οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης όπως η περίοδος που διανύουμε, η φορολόγηση του εισοδήματος των φυσικών προσώπων δεν θα πρέπει να έχει σημαντική απόκλιση από αυτή των νομικών προσώπων. Βέβαια, τα δεδομένα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως φαίνεται από το παρακάτω γράφημα, μας πληροφορούν ότι η φορολόγηση των φυσικών προσώπων συνεισφέρει σε πολύ μεγαλύτερο ποσοστό στο Α.Ε.Π. σε σχέση με την φορολόγηση των νομικών προσώπων. Επιπλέον, η χαμηλότερη συνεισφορά στο Α.Ε.Π. των φυσικών προσώπων στην Ελλάδα σε σύγκριση με τις άλλες χώρες ίσως έγκειται στο γεγονός ότι υπάρχει πολύ μεγάλη φοροδιαφυγή στη χώρα μας.

Φορολόγηση φυσικών και νομικών προσώπων ως % του ΑΕΠ, 2007

Πηγή: EC Taxation Trends in Europe (2009).

Η μελέτη των στοιχείων που προκύπτουν από την εκκαθάριση των φορολογικών δηλώσεων των φυσικών προσώπων αποκαλύπτει με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο ότι για το Υπουργείο Οικονομικών οι «έχοντες» είναι μισθωτοί και συνταξιούχοι. Αυτή η μακροχρόνια κατάσταση έχει οδηγήσει ορισμένους πολιτικούς και επιστήμονες, να εκφράζουν την **αδυναμία** λήψης μέτρων για ελάφρυνση αυτών των στρωμάτων με το αστείο επιχείρημα ότι «δεν αντέχει η δημοσιονομική κατάσταση της χώρας αυτές τις ρυθμίσεις». Δηλαδή θεωρούν αυτονόητο ότι αυτή η άδικη κατάσταση θα συνεχιστεί γιατί δήθεν δεν γίνεται διαφορετικά.

Η διαχρονική μείωση των κλιμακίων φορολόγησης της φορολογικής κλίμακας, είχε ως αποτέλεσμα την σταδιακή ακύρωση του προοδευτικού της χαρακτήρα. Η κατάργηση του κατώτατου φορολογικού συντελεστή του 5% είχε ως αποτέλεσμα να αθροίζονται στην ίδια κλίμακα πολύ χαμηλά, χαμηλά και μεσαία εισοδήματα. Η μείωση του αριθμού των φορολογικών κλιμάκων και η κατάργηση της κατώτερης φορολογικής κλίμακας είχε ως αποτέλεσμα να εξανεμιστεί το όποιο όφελος προέκυψε από την μείωση των φορολογικών συντελεστών στη φορολογία φυσικών προσώπων. Αντίθετα ευνοήθηκαν σημαντικά τα υψηλά και πολύ υψηλά εισοδήματα. Ακόμη περισσότερο η άρνηση να τιμαριθμοποιηθεί η φορολογική κλίμακα αύξησε ακόμη περισσότερο την φορολογική επιβάρυνση των μεσαίων και χαμηλότερων εισοδημάτων. Τέλος σημαντικές ανισότητες δημιουργεί η αυτοτελής φορολόγηση πολλών ειδών υψηλών εισοδημάτων, όπως για παράδειγμα οι αμοιβές των ποδοσφαιριστών από μεταγραφές. Για την αλλαγή αυτής της άδικης κατάστασης προτείνουμε:

1. Η φορολογική κλίμακα πρέπει να είναι η ίδια για όλα τα φυσικά πρόσωπα (μισθωτοί, επαγγελματίες κλπ), ανεξάρτητα από την πηγή του εισοδήματός τους και το είδος της εργασίας τους. Η ενοποίηση των εισοδημάτων (μισθοί, ενοίκια, κέρδη, μερίσματα κλπ) στην ίδια κλίμακα επιβάλλεται προκειμένου οι φορολογούμενοι να φορολογούνται βάσει της πραγματικής τους φοροδοτικής ικανότητας. **Τυχόν ειδικά επιδόματα ή πρόσθετες αποζημιώσεις μισθωτών και συνταξιούχων πρέπει να ενσωματωθούν ως αυξήσεις στους βασικούς μισθούς, πριν την φορολόγησή τους.**
2. Η φορολογική κλίμακα πρέπει να διαθέτει περισσότερα κλιμάκια προκειμένου να αποκατασταθεί η προοδευτικότητα της φορολογίας. Θα πρέπει να ελαφρύνει τα χαμηλά και μεσαία κλιμάκια και να μεταφέρει το βάρος στα μεγάλα και πολύ μεγάλα εισοδήματα. Με τη σημερινή φορολογική κλίμακα των μισθωτών το πρώτο φορολογήσιμο ευρώ φορολογείται με 25%.
3. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι αναλογικά, πληρώνει τον ίδιο φόρο τόσο κάποιος που έχει φορολογήσιμα εισοδήματα 13.000€, όσο και κάποιος με φορολογήσιμα εισοδήματα 23.000€.

Ειδικά για τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους το αφορολόγητο όριο πρέπει να είναι αυξημένο κατά 1500 ευρώ, δεδομένου ότι οι μισθωτοί δεν μπορούν να εκπέσουν τις δαπάνες τους όπως κάνουν για παράδειγμα οι ελεύθεροι επαγγελματίες.

4. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τον παρακάτω πίνακα διαπιστώνουμε ότι περισσότεροι από 5 εκ. φορολογούμενοι δηλώνουν ετήσιο ατομικό εισοδήματα κάτω 1.000 ευρώ/μήνα

	Αριθμός φορολογούμενων	% επί του συνόλου
0 - 12.000	5.382.329	65,27%
12.000-30.000	2.382.753	28,89%
30.000 - 75.000	440.942	5,35%
75.000 - 100.000	21.637	0,26%
100.000 - 200.000	15.575	0,19%
200.000 - 500.000	2.830	0,03%
500.000 - 700.000	172	0,00%
700.000 - 900.000	58	0,00%
900.000 - άνω	65	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	8.246.361	100,00%

Σε αυτή την κατεύθυνση προτείνουμε την παρακάτω φορολογική κλίμακα (τα ποσά σε ευρώ):

Κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής
0-15.000 ευρώ	0 %
15.000-20.000 ευρώ	9 %
20.000-25.000 ευρώ	20%
25.000-30.000 ευρώ	25 %
30.000-40.000 ευρώ	30 %
40.000-50.000 ευρώ	35 %
50.000-70.000 ευρώ	40 %
70.000-100.000	45 %
Υπερβάλλον	50 %

5. Η πρόταση μας είναι η τιμαριθμοποίηση κλιμακίων και αφορολόγητου, να γίνεται ετήσια με την κατάθεση του προϋπολογισμού.

6. Βασικός στόχος του φορολογικού συστήματος είναι και η διασφάλιση ότι κανένας πολίτης δεν πληρώνει φόρους για εισοδήματα κάτω από το όριο της φτώχειας.

7. Τέλος θεωρούμε ότι δεν μπορεί να υπάρχει μόνο προσωπικό αφορολόγητο όριο. Αν το όριο αυτό προσδιοριστεί στα 15.000 ευρώ (16.500 για μισθωτούς συνταξιούχους) τότε είναι τελείως διαφορετικό για έναν εργαζόμενο με ετήσιο εισόδημα 19000 ευρώ με άνεργη σύζυγο και δύο παιδιά και για δύο συζύγους που ο καθένας έχει 19.000 ευρώ ετήσιο εισόδημα. Γι' αυτό προτείνουμε και την ύπαρξη οικογενειακού αφορολόγητου ορίου για τις περιπτώσεις που δεν εργάζεται η σύζυγος.

8. Εκπτώσεις από το εισόδημα και μειώσεις φόρου. Πρέπει να αυξηθούν οι μειώσεις του φόρου για κάθε παιδί του φορολογούμενου. Ενδεικτικά προτείνουμε 1.500 Ευρώ μείωση φόρου για το 1ο παιδί, 2.000 Ευρώ για το 2ο, 3.000 για το τρίτο. Ειδικά για τις οικογένειες με τρία και περισσότερα παιδιά οι μειώσεις πρέπει να αυξηθούν δραστικά και να αποτελέσουν ουσιαστικό κίνητρο για το πρόβλημα της δημογραφικής γήρανσης.

Επίσης πρέπει να υπάρξουν ειδικά κίνητρα για τους φορολογούμενους που να αντιμετωπίζουν είτε το θέμα του τόπου κατοικίας (π.χ. Θράκη, νησιά δίπλα στα σύνορα κλπ) όσο και κίνητρα που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος και την διατήρηση-ανάδειξη περιοχών με ειδικά πολιτιστικά-τουριστικά χαρακτηριστικά.

Επιπλέον προτείνεται η διατήρηση και επέκταση της έκπτωσης δαπανών:

- Στις δωρεές προς κοινωφελή ιδρύματα, αφού πρώτα επανεξεταστούν και πιστοποιηθούν από το Υπουργείο Οικονομικών με κριτήριο όχι την ιδρυματική τους μορφή αλλά τον κοινωφελή χαρακτήρα τους.
- Στη δαπάνη μισθωμάτων για κύρια κατοικία του φορολογούμενου και της οικογένειάς του καθώς και των τέκνων που σπουδάζουν.
- Στη δαπάνη για παράδοση κατ' οίκον ιδιαιτέρων μαθημάτων ή για φροντιστήρια.
- Στη δαπάνη για ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη.
- Στη δαπάνη των δεδουλευμένων τόκων δανείων πρώτης κατοικίας.
- Στα άτομα με ειδικές ανάγκες και στις μονογονεϊκές οικογένειες να υπάρχει ποσοστιαία προσαύξηση δαπανών σε σχέση με το δηλωθέν εισόδημα.

Οι φοροαπαλλαγές πρέπει να είναι αντιστρόφως ανάλογες με τα υψηλά εισοδήματα (βάσει φορολογικής δήλωσης ή τεκμήριων διαβίωσης). Δηλαδή κάποιος φορολογούμενος με ετήσιο εισόδημα 60.000 ευρώ που έχει πάρει δάνειο για απόκτηση πρώτης κατοικίας να μη έχει

φοροαπαλλαγή σε σχέση με κάποιον που έχει πάρει το ίδιο δάνειο αλλά έχει εισόδημα 25.000 ευρώ.

ΣΤ. ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Για το θέμα των τεκμηρίων, έχει αναπτυχθεί μια επιχειρηματολογία, ο πυρήνας της οποίας είναι η λογική ότι «τα τεκμήρια αφορούν λίγους φορολογούμενους, αποδίδουν ελάχιστα άρα πρέπει να καταργηθούν». Η λογική αυτή είναι περίεργη, γιατί κρίνει ένα θεσμό (τα τεκμήρια) από έναν ατελή τρόπο εφαρμογής του. Αν την ακολουθούσαμε και σε άλλα θέματα θα είχαμε οδηγηθεί στην κατάργηση και άλλων θεσμών π.χ. των αναπτυξιακών κινήτρων των επιχειρήσεων, επειδή αυτός ο θεσμός (από ατελή εφαρμογή) δεν απέδωσε, δεν δημιούργησε ανάπτυξη και επενδύσεις, αλλά αύξησε κυρίως την προσωπική περιουσία των επιτηδειών. Βεβαίως χρειάζεται επανεξέταση, εκσυγχρονισμός και εξορθολογισμός των τεκμηρίων διαβίωσης, ώστε αυτά να είναι ουσιαστικά και να αντιμετωπίσουν την φοροδιαφυγή και κάθε μορφής φοροαποφυγή.

Τα τεκμήρια διαβίωσης, στο μέτρο που εντάσσονταν σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο πάταξης της φοροδιαφυγής, θα μπορούσαν να παίξουν ένα ρόλο στον κατ' αρχήν γενικό προσδιορισμό του φορολογικού εισοδήματος. Ωστόσο ο προσδιορισμός του εισοδήματος δεν πρέπει να στηρίζεται κυρίως σε τεκμήρια διαβίωσης. Υπ' αυτή την έννοια είναι πρώτιστης προτεραιότητας ζήτημα η δημιουργία ενός αξιόπιστου, αντικειμενικού, δίκαιου και αποτελεσματικού μοντέλου λειτουργίας των υπηρεσιών που είναι αρμόδιες για την διαπίστωση και είσπραξη των φόρων. Σε αυτό το πλαίσιο τα τεκμήρια διαβίωσης θα μπορούσαν να δράσουν συμπληρωματικά προκειμένου να αντιμετωπιστούν κραυγαλέες περιπτώσεις φοροδιαφυγής ή φοροδιαφυγής.

Τα τεκμήρια δαπανών και διαβίωσης μπορούν να λειτουργήσουν ως κριτήρια αποδείξεως αδήλωτου εισοδήματος, και μάλιστα εκείνων που διάγουν πολυτελή και πολυδάπανο βίο. Εκτός αυτού, πολλές φορές, είναι δύσκολος ή και αδύνατος ο άμεσος προσδιορισμός του φορολογικού εισοδήματος, και έτσι καθίστανται, τα τεκμήρια απαραίτητα. Είναι τεράστια η πολιτική ευθύνη για την ουσιαστική αποδυνάμωση του μέτρου, μέσα από το υπάρχον θεσμικό φορολογικό πλαίσιο. Είναι απαράδεκτο να διατηρούνται σε ασυλία ως προς τα τεκμήρια πολλές περιπτώσεις όπως:

- Αγορά ομολόγων, εντόκων γραμματίων κλπ
- Αγορά εισηγμένων στο χρηματιστήριο μετοχών.

- Καταβολές εταιρικού κεφαλαίου για ίδρυση εταιρειών οποιασδήποτε νομικής μορφής, ύψους μεγαλύτερου από το κατώτατο όριο κεφαλαίου ίδρυσης των ανωνύμων εταιρειών.

Το Ο.Ε.Ε. προτείνει:

Να επεκταθούν τα τεκμήρια σε κάθε αλλαγή της περιουσιακής κατάστασης του φορολογούμενου, ώστε να σταματήσουν οι «νόμιμες» διαδικασίες ξεπλύματος χρήματος και να υπάρξει μία συνολική εισοδηματική επισκόπηση για κάθε φυσικό πρόσωπο (π.χ. Πρώτη κατοικία σε συνδυασμό με δευτερεύουσα και εξοχική και ταυτόχρονα σκάφος αναψυχής και δύο αυτοκίνητα). Επίσης, οι φοροελεγκτικοί μηχανισμοί να αποκτήσουν τις δυνατότητες και να θεσμοθετηθούν ουσιαστικές διαδικασίες ελέγχου του τεκμηρίου, για τη σύλληψη των τεράστιων ποσών που σήμερα διαφεύγουν.

Z. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ – ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Σήμερα μετά την καθιέρωση του ενιαίου νομίματος στην κοινότητα, ζητούμενο παραμένει η ολοκλήρωση της ενιαίας αυτής αγοράς, με την εξάλειψη των φορολογικών εμποδίων που υφίστανται μεταξύ των κρατών – μελών αυτής.

Τα φορολογικά συστήματα που χρησιμοποιούνται από τα κράτη – μέλη, στοχεύουν προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης των επιχειρήσεων τους μέσα από τους συντελεστές φορολόγησης των επιχειρηματικών κερδών.

Η συγκέντρωση όμως διεθνούς κεφαλαίου στην κοινότητα, η εξαγορά μεγάλου αριθμού επιχειρήσεων, η εμφάνιση του ηλεκτρονικού εμπορίου, η αυξημένη κινητικότητα οικονομικών παραγόντων, η λειτουργία των μεγάλων επιχειρήσεων με το να θεωρούν ως εγχώρια αγορά την κοινότητα και ως εκ τούτου να προβαίνουν σε πανευρωπαϊκή διάρθρωση, καθιστούν αναγκαία την λήψη μέτρων στον τομέα της φορολογίας των επιχειρήσεων.

Προτείνουμε:

- Ο συντελεστής φορολόγησης των νομικών προσώπων να διαμορφωθεί στα πλαίσια του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Την συνδρομή του ναυτιλιακού κλάδου στην ενίσχυση των φορολογικών εσόδων. Προτείνουμε στη κυβέρνηση να έρθει σε διάλογο με τις ναυτιλιακές επιχειρήσεις σχετικά με το συμβολή τους σε μία τέτοια δύσκολη περίοδο.
- Την μείωση των συντελεστών φορολογίας εισοδήματος σε νέες επιχειρήσεις

- Την μείωση των συντελεστών φορολογίας εισοδήματος σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε ευαίσθητες παραμεθόριες περιοχές (π.χ. Θράκη που χρειάζονται τόνωση και προστασία) ή ασκούν οικολογική δραστηριότητα (αιολική ενέργεια, αφαλατώσεις σε νησιά κλπ).
- Κατάργηση της προκαταβολής φόρου νομικών και φυσικών προσώπων.
- Εφαρμογή του προσδιορισμού των φορολογητέων κερδών με λογιστικό προσδιορισμό των επιχειρήσεων και πλήρης κατάργηση κάθε τεκμαρτού προσδιορισμού αυτών. Ειδικότερα για τα έργα υποδομής κατασκευές κ.τ.λ. να υπάρξει μέριμνα έτσι ώστε τα φορολογητέα κέρδη των επιχειρήσεων να προσδιορίζονται από τα έσοδα της πραγματικής εμπορικής αξίας πωλήσεως των ακινήτων. Επίσης, οι αντικειμενικές αξίες να είναι σε αρμονία με τις εμπορικές αξίες.
- Μέτρα αντικειμενικοποίησης του φορολογητέου εισοδήματος στις επιχειρήσεις και δραστηριότητες του τομέα παροχής υπηρεσιών μετά από διάλογο με τους αντίστοιχους φορείς.

ΕΚΠΙΠΤΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΡΘΡΟΥ 31

Πρέπει, ανά κλάδο και δραστηριότητα, οι εκπιπτόμενες δαπάνες να προσδιοριστούν ακριβώς, καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

H. ΦΟΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

Στόχος της πρότασής μας είναι η αλλαγή της σχέσης άμεσων-έμμεσων φόρων αφενός μέσω της ενίσχυσης των εσόδων από τους άμεσους φόρους, αφετέρου μέσω της μείωσης των έμμεσων φόρων.

Προτείνουμε:

- Την μη αύξηση των ήδη υπαρχόντων συντελεστών Φ.Π.Α. (εκτός των ειδών πολυτελείας) γιατί θα προσφέρει μόνο βραχυπρόθεσμη αύξηση των εσόδων ενώ μακροπρόθεσμα θα προκαλέσει πάγωμα στην αγορά και μείωση στην ρευστότητά της.
- Την επέκταση του Φ.Π.Α. συνολικά σε όλες τις δραστηριότητες της οικονομίας και σε όλα τα επαγγέλματα (συμβολαιογράφοι, δικηγόροι κ.τ.λ.) με μόνη εξαίρεση αυτήν του τομέα της υγείας και της παιδείας.
- Την θέσπιση κινήτρων με μειωμένους συντελεστές για δράσεις ή προϊόντα που σχετίζονται με προστασία περιβάλλοντος, βιολογική διατροφή την επισκευή – συντήρηση διατηρητέων και ιδιαίτερης πολιτιστικής σημασίας κτιρίων κλπ.

- Την εφαρμογή μικρού συντελεστή Φ.Π.Α. για τα βασικά είδη διατροφής των ειδών προσωπικής ανάγκης των ατόμων με αναπηρία.
- Την επανεξέταση των λοιπών έμμεσων φόρων (τέλη χαρτοσήμου, φόρος κατανάλωσης καυσίμων και ποτών κτλ) από μηδενική βάση τόσο όσον αφορά το ύψος τους σε σχέση με τους άμεσους φόρους όσο και τον τρόπο ελέγχου και είσπραξης τους. Επιπλέον μακροπρόθεσμα θεωρούμε ότι θα πρέπει να επανεξεταστεί η σκοπιμότητα της ύπαρξης κάποιων φόρων για τους οποίους έχει εκλείψει η ανάγκη εφαρμογής τους (π.χ λεμβουχικά).

Θ. ΦΟΡΟΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (ΦΑΠ) ΚΑΙ ΦΟΡΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (ΦΜΑ)

-Κάθε ακίνητη περιουσία πρέπει να φορολογηθεί.

-Η επαναφορά του ΦΑΠ σε ισχύ, είναι αίτημα πολιτικών φορέων και συνδικαλιστικών οργανώσεων. Η ατελής εφαρμογή του στη δεκαετία του 1980, καθώς και η απουσία πολιτικής βούλησης για να λειτουργήσουν οι αναγκαίοι μηχανισμοί ελέγχου του φόρου αυτού, ήταν η αιτία για τα πολύ χαμηλά έσοδά του.

-Ο Φ.Α.Π. πρέπει να αποτελέσει αποκλειστικό έσοδο της ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ και πρέπει να είναι το πρώτο βήμα για την μεταφορά όλων των φορολογιών που σχετίζονται με τα ακίνητα σε αυτή. Με τον τρόπο αυτό και θα ενισχυθεί η Αυτοδιοίκηση οικονομικά, αποκτώντας σημαντικό βαθμό οικονομικής αυτοτέλειας, αλλά και θα μπορέσει να χαράξει πολιτικές για την διαχείριση κτιρίων και γης.

Προτείνεται:

- Ατομικό αφορολόγητο όριο 250.000 και οικογενειακό αφορολόγητο όριο 500.000 ευρώ.
- Ύπαρξη πολλών κλιμακίων τα οποία θα αυξάνονται κατά 0,07 τοις χιλίοις ανά 300.000 ευρώ έτσι ώστε από 6.000.000 ευρώ και πάνω (**βάσει αντικειμενικής αξίας**) να φτάνει ο συντελεστής μέχρι 1,5%. Προσοχή θα πρέπει να εξαιρούνται τα γκαράζ, ως κίνητρο για την κατασκευή και την απόκτηση τους.
- Φορολόγηση της εκκλησιαστικής περιουσίας.
- Θέσπιση της τιμαριθμοποίησης της φορολογικής κλίμακας σε τακτά χρονικά διαστήματα και των αφορολόγητων καθώς και θέσπιση βαρέων κυρώσεων στις περιπτώσεις φοροδιαφυγής.
- Ελεγκτική διασταύρωση μηχανογραφημένων αρχείων του Δημοσίου όπως κτηματολογίου, ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ, καθώς και όποιων άλλων υπάρχουν.

- Επέκταση σε όλες τις περιοχές της χώρας του αντικειμενικού τρόπου εκτίμησης της αξίας των ακινήτων, οι οποίες αντικειμενικές θα πρέπει να ταυτίζονται με τις εμπορικές αξίες.
- Απαλλαγή της πρώτης κατοικίας με βάση την οικονομική κατάσταση και του ακινήτου και του ιδιοκτήτη.
- Κατάργηση του φόρου αυτόματου υπερτιμήματος και του τέλους συναλλαγής ακινήτων.
- **Δημιουργία ειδικού μητρώου περιουσιακών στοιχείων των εξωχωρίων εταιρειών και όσων εταιρειών έχουν έδρα τους φορολογικούς παραδείσους.** Με ειδική νομοθεσία να ορίζεται η σύνδεση των πιθανών οφειλών με τα περιουσιακά στοιχεία αυτά καθαυτά. Έτσι επιτυγχάνουμε την δυνατότητα κατάσχεσης ή εκποίησης των περιουσιακών στοιχείων όταν διαπιστώνεται η ύπαρξη οφειλών προς το δημόσιο από απορριφθείσες μεταβιβάσεις των ακινήτων των εξωχωρίων εταιρειών.
- Πρόβλεψη για την ύπαρξη συνυπευθυνότητας του διαχειριστή ή εκπροσώπου της εξωχώριας εταιρείας για διαπιστωμένες περιπτώσεις συγκάλυψης του τελικού φυσικού προσώπου – Έλληνα φορολογουμένου, που έχουν οδηγήσει σε απόκρυψη οφειλών προς το Δημόσιο.
- Υποχρέωση διενέργειας των συναλλαγών των εξωχωρίων εταιριών αποκλειστικά μέσω τραπεζικών λογαριασμών και υποχρεωτική σύνδεση κάθε περιουσιακού στοιχείου με τραπεζικό λογαριασμό.

I. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ, ΕΙΔΙΚΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΕΣ, ΦΟΡΟΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

-Το σύνολο των φοροαπαλλαγών, των φορολογικών κινήτρων και των ειδικών φορολογικών καθεστώτων πρέπει να επανεξεταστούν ως προς τη σκοπιμότητά τους από μηδενική βάση.

-Απαιτείται αξιοποίηση όλων των φορολογικών – αναπτυξιακών κινήτρων που ισχύουν σήμερα. Καθιέρωση φορολογικών κινήτρων, συμπληρωματικά των απαραίτητων ολοκληρωμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων, με σαφείς, διαφανείς και ελέγξιμες διαδικασίες που θα στοχεύουν:

- Στην ανάπτυξη υποβαθμισμένων περιοχών της χώρας.
- Στην αύξηση απασχόλησης.
- Στην αειφόρο ανάπτυξη.
- Στην ενίσχυση κλάδων και δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την παράδοση, τον πολιτισμό και την πολιτιστική μας ταυτότητα.

-Πρέπει οπωσδήποτε να υπάρξει πρόσθετη ειδική φορολόγηση όλων των επιχειρήσεων με δραστηριότητα γύρω από τα τυχερά παιχνίδια.

ΙΑ. Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Οποιοδήποτε φορολογικό σύστημα, έστω το τελειότερο σε νομικό επίπεδο δεν είναι αποτελεσματικό χωρίς αξιόπιστο φορολογικό μηχανισμό, και αξιόπιστες γενικά φορολογικές υπηρεσίες. Παρά τα μεγάλα βήματα που έγιναν στην Ευρώπη τις δεκαετίες του '80 και του '90 στην οργάνωση και τον εκσυγχρονισμό των φορολογικών υπηρεσιών, η χώρα μας προτίμησε τις κινήσεις εντυπωσιασμού και τα εγκαίνια προγραμμάτων και υπηρεσιών τα οποία μόλις έσβησαν τα φώτα της δημοσιότητας, απέδειξαν την ζοφερή πραγματικότητα και την αναποτελεσματικότητά τους. Η λειτουργία γενικά της φορολογικής διοίκησης πρέπει να αντιμετωπισθεί με ολοκληρωμένο και μακρόπνοο σχεδιασμό και να εντάσσεται σαν τμήμα στον γενικότερο σχεδιασμό του φορολογικού θεσμικού πλαισίου. Πρέπει πρώτα να αποσαφηνιστεί τι φορολογικό σύστημα θέλουμε και μετά να καταλήξουμε στην μορφή της οργάνωσης των υπηρεσιών που θα το υλοποιήσουν. Η πρόταση αυτή όσο απλή και να ακούγεται, δεν εφαρμόστηκε ποτέ στο Υπουργείο Οικονομικών.

Παρά τα όσα βήματα έχουν γίνει στην οργάνωση των φορολογικών υπηρεσιών, η πραγματικότητα είναι ότι οι υπηρεσίες αυτές παραμένουν αναποτελεσματικές και ταλαιπωρούν φορολογούμενους, εφοριακούς και επιχειρήσεις.

-Καθημερινά χιλιάδες πολίτες δαπανούν πολύτιμες εργατοώρες σε τεράστιες ουρές, σε πολυδαίδαλες διαδικασίες, μέσα σε κτίρια χωρίς στοιχειώδεις συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας και χωρίς καμία πρόνοια για τα Α.Μ.Ε.Α.

- Οι φορολογικές δηλώσεις φυσικών προσώπων εκκαθαρίζονται πολλούς μήνες, από την υποβολή τους λόγω μη ηλεκτρονικής υποβολής τους, ενώ οι ελεγκτές ολοκληρώνουν ελέγχους επιχειρήσεων, χωρίς να διαθέτουν όλες τις φορολογικές διασταυρώσεις μηχανογραφικών στοιχείων για τα έτη που ενδιαφέρονται.

Το Ο.Ε.Ε. προτείνει:

1. Προγραμματισμός και λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων, με σαφές και ορατό χρονοδιάγραμμα (π.χ. το 2012) έτσι ώστε οι φορολογικές υπηρεσίες να λειτουργούν χωρίς να απαιτείται η φυσική παρουσία του πολίτη στις εφορίες, παρά μόνο για ειδικούς ή έκτακτους λόγους. Στις περιπτώσεις αυτές η επαφή του πολίτη με τον εφοριακό να γίνεται μόνο σε ειδικούς χώρους υποδοχής και εξυπηρέτησης. Κάθε άλλη επαφή του φορολογούμενου με την εφορία, να γίνεται μέσω τηλεφώνου, διαδικτύου, της τηλεμοιοτυπίας (fax), κλασσικής αλληλογραφίας κλπ.

Προτείνουμε την συλλογή των στοιχείων που αφορούν τις φορολογικές δηλώσεις των μισθωτών και συνταξιούχων, από το ίδιο το Υπουργείο Οικονομικών (από εργοδότες, τράπεζες, ταμεία κλπ). Την αποστολή στον φορολογούμενο προεκτυπωμένης δήλωσης μαζί με την σχετική εκκαθάριση. Ο φορολογούμενος είτε θα αποδέχεται την δήλωση, είτε θα απευθύνεται στην εφορία για διόρθωση πιθανού λάθους ή συμπλήρωση στοιχείων.

2. Καθιέρωση υποχρέωσης για την εφορία, να συλλέγει αυτή κάθε δικαιολογητικό ή στοιχείο που της είναι απαραίτητο, στην επαφή της με τον πολίτη, από άλλες υπηρεσίες – φορείς του Δημοσίου (Τράπεζες, Ταμεία κλπ). Είναι απαράδεκτο σήμερα ο πολίτης να δηλώνει κάθε χρόνο κάτι που έχει δηλώσει (πχ ακίνητο που κατοικεί) ή να πρέπει να καταθέτει στοιχεία, που ήδη έχει η Δ.Ο.Υ. (πχ συμβόλαιο αγοράς ακινήτου).

3. Πλήρης μηχανοργάνωση όλων των υπηρεσιών και όλων των διαδικασιών του Υπουργείου Οικονομικών, το αργότερο μέσα στο 2012. Η ένταξη αυτής της μηχανοργάνωσης, σε ένα γενικότερο σχεδιασμό μηχανοργάνωσης του Δημόσιου τομέα και η δυνατότητα διασύνδεσής του με τράπεζες, μεγάλους οργανισμούς κλπ. Μελέτη, καταγραφή των λύσεων και αξιοποίηση με κάθε δυνατό τρόπο των νέων τεχνολογιών με στόχους:

- την εξυπηρέτηση του πολίτη.
- την πλήρη ηλεκτρονική καταγραφή και διασταύρωση των οικονομικών δεδομένων της κάθε επιχείρησης.
- τη συνεργασία εφοριακών και λογιστών για την εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων και του Υπουργείου.
- την πλήρη διαφάνεια σε κάθε σχετική ενέργεια με φορολογικό έλεγχο.

4. Κατάργηση του φορολογικού απορρήτου και χορήγηση κάθε στοιχείου που ζητείται, εκτός αυτών που αφορούν την ασφάλεια του πολίτη.

5. Διαφάνεια στη λειτουργία των φορολογικών υπηρεσιών. Παρακολούθηση και τεκμηρίωση των υποθέσεων που επιλέγονται για έλεγχο, των αποτελεσμάτων του ελέγχου, καθώς και της τελικής έκβασης της υπόθεσης μέχρι αυτή να οριστικοποιηθεί, μέσα από συμβιβασμό ή δικαστική απόφαση.

6. Δημιουργία μόνιμου ηλεκτρονικού μητρώου φορολογικών ελεγκτών, στο οποίο θα καταγράφονται και θα παρακολουθούνται διαρκώς:

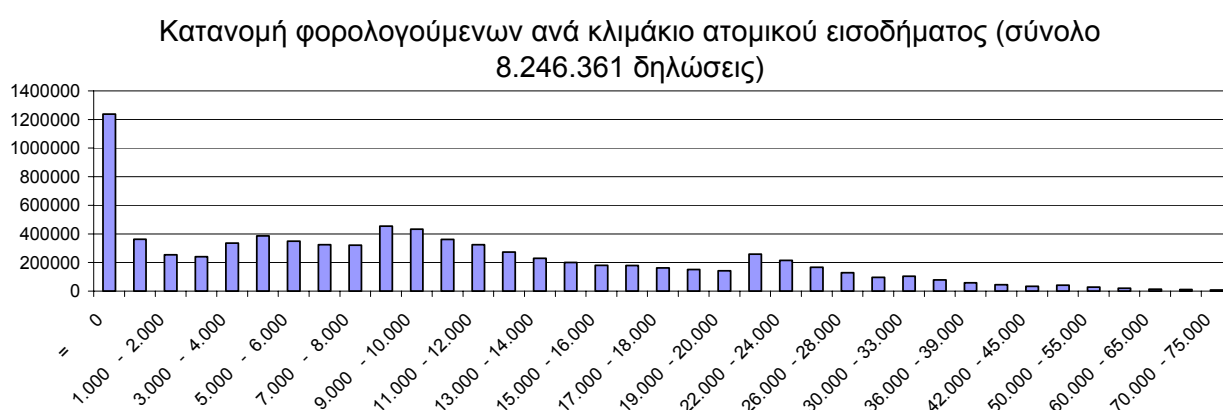
- Η πορεία και το αποτέλεσμα των υποθέσεων που ελέγχθηκαν ή ελέγχονται.
- Η σύνθεση της υπηρεσιακής δομής των υπηρεσιών που υπηρέτησε και υπηρετεί ο ελεγκτής.
- Η σύνθεση των ηγεσιών των επιχειρήσεων που ελέγχθηκαν και ελέγχονται καθώς και των οικονομικών υπευθύνων – λογιστών τους, ανά ελεγκτή.

7. Θέσπιση συγκεκριμένου πλαισίου με μετρήσιμα και διαφανή κριτήρια, για την αξιοκρατική επιλογή, προαγωγή, μετακίνηση, επιμόρφωση κλπ του προσωπικού των εφοριών. Διενέργεια ανά τακτά χρονικά διαστήματα γραπτών διαγωνισμών, από ανεξάρτητο φορέα για την επιλογή των προϊσταμένων μικρών εφοριών, προϊσταμένων τμημάτων και των ελεγκτών. Επιλογή προϊσταμένων μεγάλων εφοριών και Διευθύνσεων της Κεντρικής υπηρεσίας, καθώς και Γενικών Διευθυντών από διαδικασία ανάλογη με την επιλογή διοικητών ΔΕΚΟ από την Βουλή. Το σημαντικότερο όλων είναι η διασφάλιση αξιοκρατικών διαδικασιών ανέλιξης του προσωπικού βάσει αυστηρών αντικειμενικών κριτηρίων (χρόνια προϋπηρεσίας, ειδικά σεμινάρια επιμόρφωσης, γραπτές εξετάσεις) χωρίς τη δυνατότητα παρέμβασης της πολιτικής ηγεσίας. Η δομή της δημόσιας διοίκησης, πόσο μάλλον της εφορίας, δεν μπορεί να εξαρτάται από το ποιος ή ποια βρίσκεται στη θέση του Υπουργού ή του Γενικού Γραμματέα. Η αποκομματικοποίηση της διαδικασίας εξέλιξης του προσωπικού αποτελεί βασική προϋπόθεση ενός αδιάφθору συστήματος δημόσιας διοίκησης.
8. Αναβάθμιση, και διοικητική ανεξαρτησία των οικονομικών επιθεωρητών. Καθορισμός πρότυπων διαδικασιών με στόχο την ουσιαστική τους λειτουργία.
9. Διαρκής προσπάθεια για την πάταξη της διαφθοράς και η αναζήτηση των πραγματικών αιτιών που τη συντηρούν. Ουσιαστική εφαρμογή του πόθεν έσχεσ για όσους εμπλέκονται στον καταλογισμό και την είσπραξη της φορολογητέας ύλης
10. Καθιέρωση κινήτρων στην επιχείρηση για την αποκάλυψη περιπτώσεων διαφθοράς στο δημόσιο αλλά και στους ελεγκτές, για την αποκάλυψη προσπάθειας χρηματισμού τους από τις επιχειρήσεις. Λήψη μέτρων για να μην κατηγορηθούν άδικα πολίτες και να προφυλαχθούν υπάλληλοι από σκηνοθετημένες πρακτικές.
11. Καθιέρωση βαθμού συνυπευθυνότητας των προϊσταμένων (επόπτη και διευθυντή) του ελεγκτή που παραπέμπεται για υπόθεση διαφθοράς.
12. Ριζική αναδιοργάνωση του Υπουργείου Οικονομικών (Δ.Ο.Υ., ελεγκτικά κέντρα, ΥΠΕΕ κλπ). Οι οποίες αποφάσεις ληφθούν, μετά από ουσιαστικό διάλογο με το συνδικαλιστικό κίνημα του χώρου, πρέπει να έχουν τεκμηριωμένη αξιολόγηση και να αντιμετωπίζουν τις σύγχρονες ανάγκες χωροταξικά, αριθμητικά κλπ.
13. Κάθε διαδικασία που αφορά παραλαβή, επεξεργασία, εκκαθάριση και έλεγχο φορολογικών δηλώσεων πρέπει να γίνεται από δημόσιους υπαλλήλους και δημόσιες υπηρεσίες. Επίσης, η πληρωμή φορολογικών υποχρεώσεων, πρέπει να μπορεί να γίνεται και από δημόσιες υπηρεσίες. Αυτά απαιτούν η ανεξαρτησία και η ουδετερότητα της φορολογικής διοίκησης, απέναντι σε διαπλοκές κάθε είδους.

14. Καταγραφή, μελέτη και ανακαθορισμό του ρόλου και των ευθυνών των εμπλεκομένων στις ελεγκτικές διαδικασίες. Πρέπει επιτέλους οι εφορίες να μετατραπούν σε βασικές ελεγκτικές υπηρεσίες και όχι σε «ιδιόμορφα» Κ.Ε.Π. τα οποία ταλαιπωρούν καθημερινά τους φορολογούμενους, τους λογιστές και τους ίδιους τους εφοριακούς.

ΙΒ. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

Το πρόβλημα της φοροδιαφυγής αποτελεί το σημαντικότερο ίσως πρόβλημα που αντιμετωπίζει το φορολογικό σύστημα. Το 73% των δηλωθέντων εισοδημάτων από ελεύθερα επαγγέλματα συγκεντρώνονται στα κλιμάκια κάτω από το αφορολόγητο όριο. Για το Ο.Ε.Ε., το πρόβλημα δεν σχετίζεται μόνο με την διαφυγή εσόδων για το κράτος, αλλά κυρίως με την κουλτούρα που καλλιεργεί στον πολίτη. Χωρίς να παραβλέπουμε τις συνθήκες που την γενούν πρέπει να τονίσουμε ότι η φοροδιαφυγή είναι βαθύτατα αντικοινωνική συμπεριφορά και δεν δικαιολογείται όποιος και να την υιοθετεί. Κατανοούμε τις αιτίες που την δημιουργούν αλλά δεν την δικαιολογούμε.

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων.

Υπάρχουν τεράστιες ευθύνες, γιατί επί δεκαετίες εκπαίδευσαν την κοινωνία στο να φοροδιαφεύγει, με αποτέλεσμα σήμερα η πρακτική της φοροδιαφυγής να αφορά εξαιρετικά διευρυμένα στρώματα της κοινωνίας. Βάσει των παραπάνω για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής πρέπει ταυτόχρονα να αντιμετωπιστεί τόσο ο άδικος χαρακτήρας του φορολογικού συστήματος, όσο και να καλλιεργηθεί μια ισχυρή «φορολογική συνείδηση» στους πολίτες.

Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι η πάταξη της φοροδιαφυγής συνιστά κυρίαρχα πολιτική απόφαση. Η ελληνική πολιτεία διαθέτει και τους μηχανισμούς και το προσωπικό προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα. Αυτό που ποτέ δεν έγινε ήταν να παρθεί η πολιτική απόφαση. Η δυνατότητα εκτεταμένης φοροδιαφυγής που δόθηκε, λειτούργησε ως «βαλβίδα ασφαλείας» για τον περιορισμό των συνεπειών ενός άδικου φορολογικού συστήματος. Ακόμα όμως και αυτή η δυνατότητα είναι ταξικά φορτισμένη. Εκτός του γεγονότος ότι δεν έχουν όλοι την δυνατότητα να φοροδιαφύγουν, πρέπει να τονίσουμε ότι διαφωνούμε κάθετα με όσους υποστηρίζουν ότι η φοροδιαφυγή είναι πράξη «ταξικής συνείδησης» ή κάποιου τύπου «δικαιοσύνης από τα κάτω». Διαφωνούμε γιατί υποστηρίζουμε ότι τα κοινωνικά προβλήματα πρέπει να λύνονται μέσα από συλλογικές διεκδικήσεις και όχι μέσα από ατομικές στρατηγικές οι οποίες σε τελευταία ανάλυση επιδεινώνουν το άδικο της κατάστασης.

Αναγνωρίζουμε ωστόσο ότι η πάταξη της φοροδιαφυγής θα παραμείνει σύνθημα κενό περιεχομένου στο μέτρο που δεν αντιμετωπιστούν τρία καίρια χαρακτηριστικά του φορολογικού μας συστήματος. Το πρώτο που αφορά τον άδικο χαρακτήρα του και το δεύτερο που αφορά την οργάνωση και λειτουργία της φορολογικής διοίκησης θεωρούμε ότι μπορούν να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο των προτάσεων που διατυπώσαμε παραπάνω.

Το τρίτο χαρακτηριστικό αφορά τα φαινόμενα διαφθοράς και χρηματισμού. Αποτελεί κοινό μυστικό, το οποίο κανείς δεν παραδέχεται, ότι όλο το σύστημα φορολογικών ελέγχων, πιστοποίησης των φορολογικών υποχρεώσεων και επιβολής των σχετικών προστίμων υπόκειται σε άγραφους νόμους με δωροδοκίες και διαφόρων ειδών εξυπηρετήσεις με το αζημίωτο.

Η ευθύνη για την κατάσταση αυτή ανήκει ΚΥΡΙΩΣ στην εκάστοτε πολιτική και υπηρεσιακή ηγεσία η οποία φυσικά συντονίζει, επωφελείται και χρησιμοποιεί τον φορολογικό μηχανισμό για συναλλαγές κάθε είδους.

Η αντιμετώπισή όμως της διαφθοράς δεν μπορεί να στηρίζεται σε φραστικές απειλές του στιλ «τέτοιες συμπεριφορές δεν θα γίνουν ανεκτές» που ενίοτε εκστομίζονται από τους υπουργούς Οικονομικών για τα μάτια του κόσμου. Η αντιμετώπιση της διαφθοράς οφείλει να στηρίζεται σε σαφείς δομές και αξιόπιστες και διαφανείς διαδικασίες.

ΙΓ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ο φορολογικός έλεγχος θα πρέπει να έχει τρεις μορφές

1. Τακτικός φορολογικός έλεγχος

- Η επιλογή για το ποιες εταιρείες θα ελεγχθούν θα γίνεται με κριτήρια όπως α) ύστερα από διασταυρώσεις στοιχείων που υπονοούν πιθανή φοροδιαφυγή β) βάση αριθμοδεικτών και γ)

βάσει τυχαίου δείγματος. Ο συνολικός αριθμός των ελεγμένων επιχειρήσεων θα πρέπει να είναι ανάλογος των δυνατοτήτων του ελεγκτικού μηχανισμού. Ο έλεγχος θα πρέπει να εστιάζει στην ποιότητα και όχι στην ποσότητα.

- Ο έλεγχος θα πρέπει να εκτελείται από ομάδα εφοριακών-ελεγκτών με καταμερισμό έργου σύμφωνα με πρότυπα ελέγχου της κεντρικής ελεγκτικής υπηρεσίας. Οι εργασίες του ενός θα συμπληρώνονται από τις εργασίες του άλλου ενώ τελικά το σύνολο των εργασιών θα επαληθεύονται από την κεντρική ελεγκτική υπηρεσία.
- Ο έλεγχος ως διαδικασία θα πρέπει να έχει κανόνες και να είναι τυποποιημένος με συγκεκριμένα βήματα βάσει χρονοδιαγράμματος και προγράμματος ελέγχου. Απαραίτητη δε είναι η άρτια μηχανογραφική υποστήριξη.

2. Προληπτικός φορολογικός έλεγχος.

- Ο προληπτικός φορολογικός έλεγχος θα είναι έργο εξωτερικών συνεργείων του Υπουργείου Οικονομικών.
- Τα συνεργεία ελέγχου θα ορίζονται ανά περιοχή και θα είναι περιφερόμενοι σε κάθε γειτονιά. Κατά περίπτωση θα είναι ένστολοι και θα διακρίνονται εμφανώς από τις επιχειρήσεις ως μέσω αποτροπής της φοροδιαφυγής.
- Θα εισέρχονται σε επιχειρήσεις για έλεγχο σύμφωνα με προκαθορισμένες οδηγίες και θα ελέγχουν εκτός των άλλων τη διακίνηση και την έκδοση νομίμων δικαιολογητικών πωλήσεων. Θα πρέπει να υπάρχουν σαφείς κανόνες συμπεριφοράς αλλά και μεθοδολογίας για την τεκμηρίωση του ελέγχου.

3. Προσωρινός φορολογικός έλεγχος.

Οι εντολές του ελέγχου θα εκδίδονται από τις κατά τόπους Δ.Ο.Υ. ύστερα από διασταυρώσεις και λήψη πληροφοριών που υπονοούν φοροδιαφυγή (π.χ. μη υποβολής περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α.). Θα πρέπει να υπάρχουν σαφείς κανόνες και μεθοδολογία για την διενέργεια και την τεκμηρίωση του ελέγχου. Ο προσωρινός έλεγχος θα πρέπει να εστιάζει στον Φ.Π.Α., στην σωστή απεικόνιση του στα βιβλία και στην σωστή απόδοσή του.

Γενικά οι φορολογικοί έλεγχοι θα είναι αποτέλεσμα τόσο τυχαίου δείγματος, όσο και δείγματος με βάση το αντικείμενο, την πορεία των οικονομικών στοιχείων διαφόρων κλάδων ή την ύπαρξη στοιχείων που τον καθιστούν απαραίτητο. Επιχειρήσεις Μέσων Μαζικής

Ενημέρωσης, Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα θα περιλαμβάνονται υποχρεωτικά στο παραπάνω δείγμα. Όσον αφορά τις εισηγμένες στο Χ.Α.Α. επιχειρήσεις θα πρέπει να ελέγχονται σε ετήσια βάση. Κάθε εισηγμένη επιχείρηση θα πρέπει κάθε Σεπτέμβρη να περιμένει τον ελεγκτή της. Πρέπει να λειτουργήσει το *point system* κατά τον έλεγχο ως μέσω μείωσης της διαφθοράς, κάτι το οποίο προϋποθέτει άρτιο σύστημα μηχανογράφησης.

Επίσης θα πρέπει να είναι προκαθορισμένο και να μην παρατείνεται το χρονικό διάστημα εντός του οποίου μπορεί να γίνει ο τακτικός έλεγχος πριν την παραγραφή. Σκοπός της παραπάνω μεθοδολογίας διενέργειας ελέγχων είναι:

- Να διασφαλισθεί τόσο η ακεραιότητα της διαδικασίας επιλογής της επιχείρησης που θα ελεγχθεί, όσο και του ελέγχου στο σύνολό του.
- Να έχει ο ελεγκτής σε ηλεκτρονική μορφή, όλα τα στοιχεία από τα αρχεία των φορολογικών υπηρεσιών και τα στατιστικά στοιχεία από ομοειδείς επιχειρήσεις, για να μπορεί να οδηγηθεί σε σωστά συμπεράσματα.

Για την υποστήριξη του παραπάνω ελεγκτικού μηχανισμού χρειάζεται:

- Αναβάθμιση του ρόλου του λογιστή φοροτεχνικού ως ενδιάμεσου προσώπου μεταξύ φορολογουμένου και Κράτους. Καθολική εφαρμογή της μηχανογραφικής υποβολής δηλώσεων κάθε είδους (εκτός των μισθωτών και συνταξιούχων) από τους λογιστές φοροτεχνικούς με ταυτόχρονη εξάλειψη της γραφειοκρατίας και του συνωστισμού στις Εφορίες.
- Υποχρεωτική υπογραφή κάθε εγγράφου – φόρμας που περιλαμβάνει φορολογητέο εισόδημα και φόρο π.χ. Φ.Π.Α., δηλώσεις παρακρατούμενων, δηλώσεις φόρου εισοδήματος κ.τ.λ. από λογιστή φοροτεχνικό κάτοχο επίσημης αδείας του Ο.Ε.Ε..
- Διασταύρωση του μητρώου λογιστών φοροτεχνικών του Ο.Ε.Ε. με το Τaxis έτσι ώστε να είναι σε θέση να ασκούν το επάγγελμα μόνον όσοι ανήκουν ενεργά σ' αυτό.
- Θέσπιση κανόνων και ευθυνών στους λογιστές φοροτεχνικούς που συγκαλύπτουν ή συνεργούν σε βάρος του δημοσίου.
- Υποβολή συγκεντρωτικών πινάκων πελατών – προμηθευτών κάθε τρίμηνο για να είναι δυνατή η έγκαιρη διενέργεια διασταυρώσεων.
- Κατάργηση του ΚΒΣ και ενοποίηση των διατάξεων που θα διατηρηθούν στην φορολογία εισοδήματος.
- Αλλαγή στα έντυπα των δηλώσεων. Τα έντυπα δηλώσεων πρέπει να γίνουν πιο απλά και να αποτυπώνονται σε αυτά στοιχεία τα οποία να υπάρχει η δυνατότητα να διασταυρωθούν εύκολα και να βοηθούν στον έλεγχο άλλων επιχειρήσεων βάσει στατιστικών τεχνικών. Ενοποίηση των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος και εκκαθαριστικής Φ.Π.Α. ώστε εύκολα να

διασταυρώνονται οι λογαριασμοί εισοδήματος και Φ.Π.Α. και να προκύπτει πού υπάρχουν διαφορές προς έλεγχο. Όλες οι δηλώσεις των επιτηδευματιών να υποβάλλονται ηλεκτρονικά ώστε οι στατιστικές αναλύσεις και οι διασταυρώσεις να γίνονται άμεσα χωρίς κόστος ανθρωποωρών και με θεαματικά αποτελέσματα στον αγώνα κατά της φοροδιαφυγής.

Επίσης γενικότερα θα πρέπει:

- Να καθιερωθούν διαδικασίες ελέγχου του ηλεκτρονικού εμπορίου.
- **Να χρησιμοποιηθούν οι δυνατότητες της πληροφορικής και των νέων τεχνολογιών.** Η χρήση των νέων τεχνολογιών μπορεί να προσφέρει τα μέγιστα στην διαδικασία της διασταύρωσης στοιχείων και την αυτόματη καταγραφή των ασυνεπειών που εμφανίζονται, έτσι ώστε αφενός να καθίσταται δυσκολότερη η απόκρυψη εισοδημάτων, αφετέρου να μην είναι δυνατή η εκ των υστέρων παρέμβαση του *δαίμονα της εφορίας* για την αλλαγή των στοιχείων. Δυστυχώς, παρά το γεγονός ότι ξοδεύτηκαν εκατομμύρια ευρώ για την ανάπτυξη τέτοιων πληροφοριακών συστημάτων (taxis, elenxis) τα συστήματα αυτά υπολειτουργούν και οι πληροφορίες που καταγράφονται είναι εξαιρετικά περιορισμένες. Σε αυτή την κατεύθυνση προτείνουμε εκτός των *παραδοσιακών* στοιχείων που αποτελούν εισροή του συστήματος, να χρησιμοποιηθούν και άλλες πληροφορίες (πχ η κατανάλωση ρεύματος, οι καταθέσεις στους λογαριασμούς μισθοδοσίας του προσωπικού, η συσχέτιση με τους εθνικούς λογαριασμούς του κλάδου, κλπ).
- **Να περιορισθούν οι συναλλαγές σε μετρητά.** Σήμερα είναι υποχρεωτικό οποιαδήποτε συναλλαγή η οποία ξεπερνά τα 15.000€ να πραγματοποιείται μέσω προσωπικής επιταγής ή τραπεζικού λογαριασμού. Στη βάση αυτή προτείνουμε να επεκταθεί το μέτρο προκειμένου να καλύψει σχεδόν όλες τις συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων αλλά και φυσικών προσώπων ως εξής: Για οποιαδήποτε συναλλαγή η οποία ξεπερνά τα 1.000 ευρώ τόσοι για τα φυσικά όσο και για τα νομικά πρόσωπα.
- **Να καταβάλλεται η μισθοδοσία σε τραπεζικό λογαριασμό.** Η υποχρεωτική καταβολή της μισθοδοσίας μέσω τραπεζικού λογαριασμού μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στην αποτύπωση των εισοδημάτων, των δαπανών αλλά και να αποτελέσει εργαλείο αντιμετώπισης της εισφοροδιαφυγής. Σε αυτή τη βάση προτείνουμε την θεσμοθέτηση της υποχρέωσης των επιχειρήσεων να πληρώνουν τους υπαλλήλους τους αποκλειστικά μέσω τραπεζικών λογαριασμών, και τα στοιχεία αυτά να αποτελούν εισροές του πληροφοριακού συστήματος της Εφορίας.
- Να καταργηθεί κάθε είδους απόρρητο (φορολογικό, τραπεζικό κλπ).